

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 82. Quid circa cognationem carnalem seu consanguinitatem sit addendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

smum, propter quam Ecclesia hoc impedimentum statuit inter baptizantem & baptizatum, *Sanch. Laym. Krim. n. 1098.* An autem contrahat patrinus assistens Baptismo non solenni, aut solis ceremoniis, aut Baptismo sub conditione repetito, dixi l. 6. p. 1. n. 361., ubi à n. 359. pluribus dixi, quid requiratur ad contrahendam hanc cognationem.

601. §. 7. Cognatio spiritualis superveniens Matrimonio impedit ejus usum, secundum dicta à n. 387. Illum tamen non impedit superveniens cognatio legalis, hinc quamvis Titius adulterans cum sorore uxoris suæ impediatur à petitione debiti, non tamen impeditur, si sororem uxoris suæ adoptet, quia hoc nullo Jure statuitur, *Sanch. l. 7. d. 63. n. 19. Krim. n. 1238.* An autem pater in necessitate baptizans vel assistens suæ, aut uxoris proli contrahat cognationem & impediatur à petitione vel redditione debiti, dixi à n. 385. & videri etiam possunt dicta l. 6. p. 1. n. 358.

602. Q. 82. Quid circa cognationem carnalem seu consanguinitatem sit addendum. R. §. 1. Ante omnia intelligi debet significatio nominum hic; ad quod servare poterunt sequentia ex *Lohner p. 4. in Instruct. Pastor. pag. 198.*

Nomina consanguinitatis.

Cognatus. Better: Blutsverwandt. Parent.
Cousin.

Cognata. Baaf. Cousine. (pere.)

Paterna linea. Vatter's-Geschlecht. Ligne du

Materna linea. Mutter-Geschlecht. Ligne de
la mere.

Pater.

Pater. Vatter. Pere.
 Mater. Mutter. Mere.
 Liberi. Kinder. Enfans:
 Filius. Sohn. Fils.
 Filia. Tochter. Fille.
 Frater. Bruder. Frere.
 Frater ex patre. Bruder vom Vatter. Demy-
 frere du côté du pere.
 Frater uterinus. Bruder von der Mutter. Fre-
 re uterin.
 Germanus frater. Leiblicher Bruder. Frere
 Germain.
 Soror. Schwester. Sœur.
 Gemini. Zwilling. Freres Gemeaux.
 Avus. Aherr. Großvatter. Ayeul: Grand-Pere.
 Avus paternus. Des Vatters Vatter. Ayeul
 Paternel.
 Avus maternus. Der Mutter Vatter. Ayeul
 Maternel.
 Avia. Anfrau: Großmutter. Ayeule: Grand'-
 Mere.
 Proavus. Uranherr. Bisayeul.
 Proavia. Uranfrau. Bisayeule.
 Abavus. Uransvatter. Trifayeul.
 Abavia. Uransmutter. Trifayeule.
 Atavus. Urans-ahn. Le Pere du trifayeul.
 Tritavus. Urans-Vran. Le grand pere du tri-
 fayeul.
 Nepos. Enckel: Kinds-Kinder. Petit fils.
 Nepos ex filio. Sohns-Sohn. Petit fils: fils
 de mon fils.
 Nepos ex filia. Tochter-Sohn. Petit fils: fils
 de ma fille.

Bb 5

Nepris

II
 O I
 mor.
 audii
 Croix
 VIII

Neptis ex filio. Sohns Tochter. Fille de mon
fils.

Neptis ex filia. Tochter Tochter. Fille de ma
fille.

Pronepos. Enckels Sohn. Fils du petit fils.

Proneptis. Enckels Tochter. Fille de la petite
fille.

Abnepos. Enckel des Enckels. Petit fils du pe-
tit fils.

Abneptis. Encklen des Enckels. Petite fille de
la petite fille.

Atnepos. Enckels Urenckel. Arriere fils.

Atneptis. Enckels Urencklen. Arriere fille.

Patruus: Frater patris. Vatters Bruder. Onclé
Paternel: frere du Pere.

Patruus magnus: Frater avi. Anherrens Bru-
der. Grand onclé Paternel: frere du grand
pere.

Propatruus: frater proavi. Uransherrens
Bruder. Arriere onclé: frere du bisayeul.

Avunculus: frater matris. Mutter Bruder.
Onclé maternel: frere de la mere.

Avunculus magnus: frater avi materni. Ur-
fratrens Bruder. Grand onclé maternel:
frere du grand pere maternel.

Proavunculus: frater proavi materni. Ur-
fratren Bruder. Arriere onclé maternel:
frere du bisayeul maternel.

Amita. Vatters Schwester. Tante: sœur du
Pere.

Amita magna. Anherrn Schwester. Grande
Tante: sœur du grand pere ou de la grand-
mere paternelle.

Pro-mita. Uranherz Schwester. Arriere tante: sœur du bisayeul ou de la bisayeule paternelle.

Matertera. Mutter Schwester. Tante : sœur de la mere.

Matertera magna. Anfravens Schwester. Grande tante: sœur du grand pere ou de la grand-mere maternelle.

Pro-matertera. Uranherin Schwester. Arriere tante: sœur du bisayeul ou de la bisayeule maternelle.

Nepos ex fratre. Bruders Sohn. Neveu : fils du frere.

Nepos ex sorore. Schwester Sohn. Neveu: fils de la sœur.

Neptis ex fratre. Bruders Tochter. Nièce : fille du frere.

Neptis ex sorore. Schwester Tochter. Nièce : fille de la sœur.

Patruales. Zweyer Brüder Kinder. Cousins ou cousines germanes: enfans de deux freres.

Consobrini, consobrinae. Zweyer Schwester Kinder: Geschwestert Kinder. Cousins ou cousines germanes: enfans de deux sœurs.

Amitini. Bruders und Schwester Kinder. Enfans du frere & de la sœur.

Sobrini. Geschwestert Encklen. Neveux de deux sœurs.

Denique notandum est, quod in Jure illi dicantur agnati, qui ab aliquo descendunt per lineam masculinam, illi autem cognati, qui per femininam, quamvis quandoque nomen cognati tanquam genus sumatur ad utrosque.

§. 2.

603. §. 2. Quia hinc loquemur de consanguinitate ejusque lineis, gradibus stipite &c. notandum est, quid his terminis significetur. *Consanguinitas* est conjunctio personarum ex eo procedens, quia una descendit ab altera, vel ambæ ab eadem: dicitur autem consanguinitas, quasi conjuncti sanguinis unitas. *Linea* consanguinitatis est collectio personarum ab eodem stipite descendentium continens & distinguens gradus inter eas: series autem illa sive ordo personarum ex eodem stipite descendentium dici solet arbor consanguinitatis. *Gradus lineæ* est distantia unius personæ ab altera intra eandem lineam, & dicitur gradus, quia ita progredimur de proximo ad proximum. *Stipes* dicitur illa persona, à qua ceteræ, de quarum cognatione quæritur, descendunt, ideòque dicitur communis stipes, quia illi, de quibus quæritur, habent eum, velut communem truncum, à quo ipsi veluti rami procedunt, & in quo primò conveniunt, si eorum originem inquiramus, sic pater est stipes respectu fratris mei, sororis meæ, & mei; avus est stipes respectu mei & patrui mei, quia nullus est proximior, quàm avus, à quo uterque nostrum descendat, quamvis enim ego proximius descendam à patre meo, tamen patruus meus non descendit à patre meo, neque ab ullo alio proximius, quàm ab avo meo. Similiter proavus est stipes respectu mei & avi mei, quia est primus, à quo etiam uterque nostrum descendit.

604. §. 3. *Linea* est vel recta vel transversa. *Linea recta* est, in qua soli illi collocantur, quorum unus est principium alterius, sive, quorum unus est ab altero generatus, sive sint ascendentes, sive descendentes. Dicitur autem linea ascendenti-

tum, si ab inferioribus incipiat versus superiores, v. g. à filio ad patrem, avum, proavum, abavum. E contra si à majoribus respiciatur ad inferiores, dicitur linea descendentium, v. g. à patre ad filium, nepotem, pronepotem, abnepotem. *Linea transversa*, quæ etiam collateralis appellatur, est illa, in qua tales collocantur, qui licet descendant ab eodem communi stipite, v. g. ab eodem patre, unus tamen non descendit ab altero, sicut duo fratres, vel frater & soror ab eodem patre, patruus & ego ab eodem avo, ita tamen ut inter nos unus non descendat ab altero, quia neuter generavit alterum: hæc linea transversa dividitur in æqualem & inæqualem, æqualis tum est, si personæ à se mutuò non descendentes æqualiter, id est, cum eodem numero graduum distent à communi stipite, v. g. ego, frater & soror mea æqualiter distamus à patre. Tum est *inæqualis*, quando personæ à se non descendentes distant inæqualiter, id est, cum inæquali numero graduum ab eodem stipite, v. g. ego & patruus meus respectu avi mei, nam patruus ab eo distat uno gradu, cum sit ejus filius; ego duobus, cum sim nepos.

§. 4. Propinquitas & distantia graduum re- 605.
ducitur ad has tres regulas,

Regula 1. Tot sunt gradus in linea recta tam ascendente quàm descendente, quot sunt personæ, unâ demptâ: Alii sic ponunt regulam; positi in linea recta tot gradibus à se invicem distant, quot intercedunt generationes activæ, v. g. nepos tuus distat ab avo tuo quatuor gradibus, quia in primis si ascendendo incipias numerare personas à tuo nepote usque ad avum tuum, invenies quinque, nempe nepotem tuum, filium

filium tuum, te, patrem tuum, avum tuum; itaque unam tollas, & remanent quatuor, sicque erunt quatuor gradus: præterea quatuor sunt generationes activæ ab avo tuo usque ad nepotem tuum, scilicet illa, quâ avus tuus generavit patrem tuum; deinde altera, quâ pater tuus te generavit; 3tia est, quâ tu generasti filium tuum; quartâ denique, quâ filius tuus generavit filium suum, qui est nepos tuus, consequenter tuus nepos est in quarto gradu consanguineus cum tuo avo, nam respectu avi tui est abnepos.

Regula 2da. In linea transversâ æquali, tot gradibus distant personæ inter se comparatæ, quot gradibus singuli distant à communi stipite, v. g. ego, frater & soror mea, singuli à communi stipite, qui est pater, distamus uno gradu, ideoque inter nos sumus consanguinei in primo gradu. Item, ego & patruelis meus, id est, filius patru mei à communi stipite, qui est avus noster, distamus duobus gradibus, ideoque inter nos etiam distamus duobus gradibus, & sumus consanguinei in secundo gradu æquali.

Regula 3tia. In linea transversâ inæquali tot gradibus distant personæ inter se comparatæ, quot gradibus distat à communi stipite persona illa, quæ est remotior, v. g. patruus meus distat ab avo meo uno gradu, ego autem disto ab eodem avo meo duobus gradibus, hinc ego etiam duobus gradibus disto à patruo meo, sive disto primo gradu in secundum, uti habet stylus in curia Romana, ideoque cum illo sum consanguineus in secundo gradu inæquali, sive in gradu primo secundo. Pro claritate pono singulas lineas, quas, qui leget in *Lohner*, caute usurpet

usurpet & corrigat, quia ibi multi sunt errores in numeris à typographo malè notatis.

606.

Linea recta consanguinitatis.

Titius est

{	Cum abavo suo in 4.	}	Ascendentes.
	cum proavo in 3.		
	cum avo in 2.		
	cum Patre in 1.		
{	Cum filio in 1.	}	Descendentes.
	cum nepote in 2.		
	cum pronepote in 3.		
	cum abnepote in 4.		

Linea transversa equalis.

Titius est

{	cum amitino suo in 2.	}	cum horum liberis in 3. Nepotibus in 4.
	cum consobriño in 2.		
	cum patruale in 2.		
{	cum fratre suo in 1.	}	cum hujus liberis in 2. Nepotibus in 3. Pronep. in 4.
	cum sorore in 1.		
{	cum patruale in 2.	}	cum harum liberis in 3. Nepot. in 4.
	cum consobrina in 2.		
	cum amitina in 2.		

Linea

II
O
mor.
audii
CROIX
VIII

Linea transversa inæqualis ratione patris.

Cum Propatruo ejusque liberis nepotibus & pronepotibus in 4.

cum patruo magno ejus liberis & nepotibus in 3. cum pronepotibus in 4.

cum patruo in 2. cum liberis patris in 2. cum nepot. in 3. cum pronepot. in 4.

cum amita in 2. cum liberis amita in 2. cum nepot. in 3. pronepot. in 4.

cum amita magna hujus liberis & nepotibus in 3. cum pronepotibus in 4.

cum proamita ejusque liberis nepotibus & pronepotibus in 4.

Trius est

Linea transversa inæqualis ratione matris.

Cū proavunculo ejusque liberis &c. in 4. cum avunculo magno, ejus liberis & nepotibus in 3. cum pronepotibus in 4.

cum avunculo, in 2. cum his liberis in 2. cū nepotibus in 3. cū pronepotib⁹ in 4.

cum matertera in 2. cum hujus liberis in 2. cum nepotibus in 3. cum pronepotibus in 4.

cum matertera magna, ejus liberis & nepotibus in 3. cū ejus pronepotibus in 4.

cum promatertera, ejus liberis, nepotibus & pronepotibus in 4.

Trius est.

Nota. In his lineis transversis quoad descendentes non semper est linea inæqualis: quinam autem sint in linea æquali, facile colligitur ex antedictis & prioribus tabulis.

Linea

E
2
T
P
L
T
C

Linea transversa inæqualis ratione fratris & sororis.

Cum Cajo fratris sui pronepote in 4.
 cum fratris nepote in 3. cum hujus liberis in 4.
 cum fratris liberis in 2. cum horum liberis in 3. cum nepotibus in 4.
 cum sororis liberis in 2. cum horum liberis in 3. cum nepotibus in 4.
 cum sororis nepote in 3. cum hujus liberis in 4.
 cum sororis pronepote in 4.

Q. 83. *Quomodo practicè sit agendum, quando dicitur, quòd cognatio intercedat inter sponfos. R. Quamvis Parochus vel Confessarius non debeat se veluti Judicem statuere in causis matrimonialibus, tamen potest veluti amicus & consultor interrogare, cur putetur adesse impedimentum, vel unde sit dubium: ut autem veritatem comperiat, practicè sic procedat: scribat in parte inferiore chartæ nomen sponsi ad sinistrum latus, ad dextrum, nomen sponsæ, supra sponsum describat ordine semper ascendendo à proximioribus nomina illorum sponsi cognatorum, qui ex hac parte dicuntur dedisse causam cognationis; similiter scribat in altero latere nomina eorum, qui ex parte sponsæ dicuntur dedisse causam cognationis, nec cesset à descriptione, donec perveniat ad communem stipitem, è quo sponsus & sponsa sint mediataè generati: si non reperitur talis stipes, tum certum est nullam adesse cognationem, sed fortè erit affinitas, de quâ postea, si verò perveniatur ad communem stipitem, consideret, in qua linea sint sponsi, an in recta vel transversa, æquali vel inæquali, &*

Tom. VIII.

Cc

appli

mor.
 audii
 Croix
 VIII